

РЕШЕНИЕ

№ 5575

гр. София, 11.02.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 10 състав, в публично заседание на 05.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мариета Райкова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **6297** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 147, ал.2 във връзка с чл.16 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по протест на прокурор Х. Х. от СГП с искане за обявяване на нищожност на административен акт, изразен с действие, по издаване на СУМПС №[ЕИК]/21.05.2024г. на Х. Х. А., ЛНЧ [ЕГН], с посочен адрес [населено място],[жк], № 313Б, ет.3, ап.32.

С протеста е направено искане за прогласяване на нищожност на акта, изразен с действието по издаване на българско СУМПС, тъй като е издаден в противоречие с материалноправните норми. Изложени са съображения, че при извършена проверка е било установено, че лицето не притежава чуждестранно СУМПС, каквото е представило със заявлението си за издаване на настоящото протестирано свидетелство- представеното СУМПС, издадено от Република И. с № D01840634, изд. на 20.06.2021г. е неистинско и никога не е било издавано от посочената държава. Предвид горните обстоятелства предлага съдът да обяви за нищожен оспорвания административен акт.

В съдебно заседание представителят на СГП поддържа протеста.

Ответникът– началник отдел "Пътна полиция" СДВР, не се представлява и не взема становище по протеста.

Заинтересованата страна– Х. Х. А., редовно призована (по реда на чл.18а, ал.9 от АПК), не се явява.

Съдът, като обсъди изложените в протеста доводи и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

На 26.04.2024г. в [населено място] пред служител в отдел „Пътна полиция“ при ОПП-СДВР, Х. Х. А., подава заявление с придружаващи документи за издаване на СУМПС. Към заявлението прилага свидетелство за управление на МПС с придаден вид, че е издадено от република И. с № D01840634 на 20.06.2021г. Също така лицето е декларирало притежанието на въпросното СУМПС, издадено от И. и валидно до 19.06.2031г. със собственоръчно попълненото заявление. Въз основа на заявлението е издадено българско СУМПС с №[ЕИК]/21.05.2024г.

В хода на образувано досъдебно производство 158/2024г. по описа на ГДНП, пр. пр. 16805/2024г. по описа на СГП с оглед данни за извършено престъпление по чл.321,ал.3 НК е извършено експертно обследване на множество свидетелства за управление на МПС, за които е установено, че са неистински. Налице е Експертна справка № 111/2024г. от 27.06.2024г., в която е изведено заключение, че представения за изследване документ- СУМПС № D01840634 от 20.06.2021г., на Н. А. Н., е неистински.

По повод установеното в хода на горепосоченото досъдебно производство са отделени материали по пр.пр.№ 12062/2025г. по описа на СГП, по която е подаден настоящия протест с искане за обявяване на нищожност на административния акт, изразен с действието по издаване на българско СУМПС №[ЕИК]/21.05.2024г. на Х. Х. А., ЛНЧ [ЕГН], с посочен адрес [населено място],[жк], № 313Б, ет.3, ап.32.

По делото е приета административната преписка.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Протестът е допустим- подаден е при упражняване правомощията на прокуратурата по чл. 16, ал. 1, т. 1 АПК, срещу волеизявление на административен орган за издаване на СУМПС-индивидуален административен акт по чл. 21, ал. 3 АПК, с искане за обявяване на неговата нищожност, което съгласно чл.149, ал.5 АПК не е ограничено във времето.

Разгледан по същество, протестът е основателен.

Съгласно чл. 50, ал. 1 от Закона за българските лични документи свидетелството за управление на моторно превозно средство е индивидуален удостоверителен документ за правоспособност за управление на моторно превозно средство. Следователно свидетелството притежава удостоверителната сила на издаден от компетентен орган официален документ за притежавана от адресата способност да се упражнява правно-регламентирана дейност, каквато е управлението на моторно превозно средство.

Според съдебната практика нищожен е само този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално, от момента на издаването му, не поражда правните последици, към които е насочен. Съобразно това и с оглед на всеки един от възможните пороци на административните актове, теорията е изградила следните критерии, кога един порок води до нищожност и кога същият води до унищожаемост: 1). Всяка некомпетентност винаги е основание за нищожност на акта; 2). Порокът във формата е основание за нищожност, само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма и оттам- на липса на волеизявление; 3). Съществените нарушения на административно-производствените правила са основания за нищожност, също само ако са толкова съществени, че нарушението е довело до липса на волеизявление (например- поради липса на кворум); 4). Нарушенията на материалния закон касаят правилността на административния акт, а не неговата валидност, поради което нищожен би бил на посоченото основание само този акт, който изцяло е лишен от законова опора- т. е. не е издаден на основание нито една правна норма и същевременно засяга по отрицателен начин своя адресат. Само пълната липса на условията или предпоставките, предвидени в приложимата материалноправна норма, и липсата на каквото и да е основание и изобщо на възможност, за който и да е орган да издаде акт с това съдържание би довело до нищожност на посоченото

основание; 5). Превратното упражняване на власт е порок, водещ до незаконосъобразност като правило и само ако преследваната цел не може да се постигне с никакъв акт, посоченият порок води до нищожност.

Компетентността на органа, който следва да извърши издаването на документ като процесния СУМПС се определя от обичайното пребиваване на притежателя, съгласно чл. 11, § 5 от Директива 2006/126 на ЕП и Съвета. Съгласно чл. 12 от Директива 2006/126/ЕО "обичайно пребиваване" по смисъла на директивата означава мястото, където дадено лице обикновено живее, тоест повече от 185 дни през календарна година, поради лични или трудови връзки, или ако лицето няма трудови връзки, поради лични връзки, които сочат тясна обвързаност на лицето с мястото, където то живее.

Не е спорно, че г-н Х. Х. А. има обичайно пребиваване на територията на Република Б., поради което съдът приема, че българските национални власти и в частност началникът на ОПП– СДВР е компетентен да се произнесе по искането за преиздаване на СУМПС.

Управлението на МПС е правнорегламентирана дейност, за чието упражняване законодателят е поставил редица изисквания към водачите на МПС. Придобиването на правоспособност също е правнорегламентирано, а самата дейност представлява и източник на повишена опасност, тъй като всяко отклонение от законовите предписания за упражняването ѝ може да доведе до увреждания на живота и здравето на гражданите, както и на тяхното имущество и имуществото на държавата и общините. Издаването на СУМПС, удостоверяващо правоспособност да се упражнява тази дейност, без да са налице условията за това, е правно нетърпимо, доколкото дава възможност на лице без надлежно удостоверена правоспособност да упражнява правнорегламентирана дейност, източник на повишена опасност. Наличието на СУМПС е предпоставка за последващото му преиздаване, без да се проверява дали водача притежава необходимите знания и умения за безопасното управление на МПС.

Условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина е уреден в Наредба № I-157 от 1 октомври 2002г.

Съгласно чл. 17, ал. 1 от Наредбата подмяна на чуждестранно национално свидетелство за управление на МПС се допуска при наличието на някоя от хипотезите на т. 1 – 3, а именно 1. страната, издала съответното свидетелство, е подписала и ратифицирала Конвенцията за движението по пътищата (В., 1968 г.) и свидетелството отговаря на приложение № 6 към конвенцията; 2. страната, издала съответното свидетелство, е подписала и ратифицирала Конвенцията за движението по пътищата (В., 1968 г.) и е подписала споразумение с Република Б. за взаимно признаване и преиздаване на свидетелствата за управление на МПС; 3. страната, издала съответното свидетелство, е държава - членка на Европейския съюз, или друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или Конфедерация Ш.. Подмяната на свидетелството по ал. 1, т. 1, какъвто е конкретният случай, се извършва въз основа на представено чуждестранно свидетелство за управление на МПС и документите по чл. 13, ал. 1, т. 1, 3, 4, 6 или 7.

Към Заявлението си г-н А. е представил чуждестранно свидетелство за управление на МПС № D01840634 на 20.06.2021г на Н. А. Н., на което е придаден вид, че е издадено от И.. В хода на провежданото досъдебно производство № 258/2024г. по описа на ДНСП и чрез експертна справка № 111/24г. на СЕКД при ДНСП са събрани данни, че представеният документ е неистински.

Следователно, г-н А. не е отговарял на изискванията за подмяна на СУМПС издадено в чужда държава, доколкото, разпоредбата на чл. 17, ал.15, т.3 от Наредбата, задължаваща административния орган да не издава СУМПС, ако лицето не е изпълнило или не отговаря на

предвидените в законодателството изисквания за издаване на свидетелство за управление на МПС. Същите са посочени в чл.13 от Наредбата, където в ал.1, т. 8 е предвидено, че лицето трябва да представи копие от документ за завършен най-малко първи гимназиален етап на средно образование.

Началникът на ОПП- СДВР е бил сезиран с искане за преиздаване на СУМПС, основаващо се на неистински официален документ, което обстоятелство всъщност е установено впоследствие. Налице е основание за прогласяване на нищожност предвид липсата на годно правно основание за подмяна на СУМПС. Допуснатото нарушение на материалния закон се явява с достатъчен интензитет, за да обуслови прогласяването на нищожността на волеизявлението на органа, разпоредил издаването на СУМПС.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предл. първо от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 10 състав

Р Е Ш И :

ОБЯВЯВА НИЩОЖНОСТТА на волеизявление на началника на отдел „Пътна полиция“, СДВР за издаване на свидетелство за правоуправление на МПС №[ЕИК]/21.05.2024г. на Х. Х. А., ЛНЧ [ЕГН], ЕГН [ЕГН].

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 - дневен срок от съобщаването на страните за изготвянето му.